

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina: Četrletno Din 6.—, polletno Din 12.—,
celoletno Din 24.—.

Česa smo se naučili?

Mesec dni bo že kmalu minil, kar so se vršile volitve. Zato se mnogo mirnejše presoja vse ono, kar se je med volitvami zgodilo. Volilne zamere se polegajo, travica raste preko njih.

Mnogo pa je stvari, ki se ne morejo in ne smejo kar tako pozabiti. Bilo bi neodpustljivo, če bi ne uvaževali dobrih nauk, ki nam jih daje preizkušnja ob volitvah.

Predvsem je treba ugotoviti, da se je ljudstvo v celi državi odločilo za stranke s političnimi gesli. Gospodarske, stanovske, razredne organizacije, to je vse ostalo v ozadju. Zemljoradniki so padli — istotako razredne delavske stranke.

Samo politična gesla odločajo. To je prvi nauk, ki si ga morajo predočiti stranke, ki so si stavile razredne ali stanovske cilje.

Drugo dejstvo, ki se ne da tajiti, je propadanje malih strank. Ljudstvo se zbira okoli velikih praporov in uvideva, da je vse drugo zapravljanje sil. Zopet nauk, ki ga ne smemo pozabiti.

Trpele so vse stranke, ki niso bile v vsakem oziru čisto odločne. Stranke, ki so udarile ostre strune, so našle razumevanje. Tako je n. pr. v Srbiji trpela demokratska stranka, ker so jo sumili in ji očitali, da se hoče poravnati z Radičem. To sicer ni res, a gotovo je, da je iskala kompromisov. To pa ljudem ni ugajalo. Kompromisi se delajo le, če druga stranka nanje brezpogojno pristane. Kdor jih ponuja, kaže slabost. Ljudstvo je šlo s skrajnimi strankami. Odklonilo je vso tisto družbo, ki je tam na zagrebškem kongresu skušala omehčati Radiča, a je le slabila državotvorne stranke.

Nauk iz tega dejstva je, da moramo odvreči vsako popustljivost napram Radiču in SLS. Ponujanje kompromisov z njimi radi ljubega miru je prineslo ta uspeh, da je Radič močnejši, oni pa, ki so poskušali in se ponujali, so propadli. Mi moramo v borbeno stališče proti vsem separatistom, in to v borbo brez ozirov in usmiljenja.

Kolikokrat se očita, da leta 1918. ni bil napravljen red, to je, da se niso za vselej izruvale protidržavne zalege. Vse to se sedaj v veliki meri potrjuje in maščuje nad državo.

Pojavi v raznih delih ožje domovine nas kličejo na borbo s hujšimi sredstvi. Klerikalci so ljudstvo srečno vzgajali in vzgojili tako daleč, da bi plebiscit marsikje potekel slično kakor na Koroškem. Izgovor na upravne neprilike ne drži, kajti če bi klerikalci hoteli popraviti te pogrške, bi šli v Beograd, ne pa v Zagreb, in bi s pametno ter stvarno kritiko

opozarjali na napake. Nevarno je začelo dvigati glavo tudi nemškutarstvo. V mariborskem okrožju Nemeč ni izvoljen od Nemcev, ampak od — Slovencev, ki so bili včeraj komunisti, danes so volili Nemeč, jutri pa se znajdejo pri svojih bratcih — klerikalcih.

Ali naj še kaj povem o nauku volilnih števil? Na Kranjskem so dobili klerikalci devet mandatov, SKS. pa enega. Če bi sešteli glasove JDS. in SKS. (da ne govorim o glasovih, ki so se raztresli za radikalce in NSS.), bi imeli klerikalci dva mandata manj.

Kdor ne vidi in ne razume, kaj to pomeni, zanj ni pomoči.

Še nekaj števil: Zadnjič je JDS. v kranjskem okrožju dobila 4500, letos pa 5981 glasov. SKS. je dobila leta 1920. 15.641, letos pa 6470 glasov. NSS. je imela leta 1920. 2633 glasov, letos pa 1259. Četudi je JDS. najbolje prošla, mora vsakdo obžalovati ta izid za napredne stranke. Kaj pa sledi iz tega?

Ne maram reči, kaj. Če jaz rečem, nastane lahko zamera pri ljudeh, ki so občutljivi kakor device. Prosim cenjene bralce in bralke: Vsak zase pomislite in odgovorite, kaj sledi iz teh števil. In ko dobro premislite, bodite toliko korajžni, povejte to povsod in javno. Pa bo kmalu bolje!

Dr. Gregor Žerjav.

Vera peša

Po volitvah doznavamo dan na dan o zločinih zlorabe prižnice in spovednice po katoliških duhovnikih. Tu je župnik pridigoval, da je smrten greh voliti demokrate, tam je v spovednici pestil ženo, zakaj ne vpliva na moža.

Prišel bo kancelarparagraf, ki nam je v ustavi zagotovljen. Tedaj bodo brezvestni propovedniki sovraštva lezli drug za drugim v zapor, da se ohladi. Lepo bo videti krščanske „pastirje“ zaprte skupaj s tatovi. Po našem mišljenju so oni še hujši kakor tatovi in ubijalci, kajti oni kradejo in ubijajo dušni mir ljudi z lopovsko lažjo.

Proti duhovniškim norostim pa raste drug mnogo bolj točen kancelarparagraf: ljudstvo uvideva in mi ga moramo učiti, da je duhovniško pripovedovanje o grehu in kazni, če čita „Domovino“, prosta smešna laž. Pametni ljudje se na glas smejejo takim oslarijam, ki jim verjamejo le duševno omejeni ljudje. Napram bolj izobraženim se duhovščina sploh ne upa priti na dan s pravljicami o „smrtnem grehu“, ker bi se s tem duhovniki samo izpostavili zaničevanju. Duhovniki, če so sami med sabo, se smejejo prismojenemu ljudstvu, zlasti ženskam, ki se dajo loviti s tako nerodnimi lažmi.

Vsakdo namreč ve, da nima niti kaplan niti škof predpisovati, kaj je po katoliški veri greh. V tem oziru obstoje pravila, ki pravijo, da se naslanjajo na Kristov nauk. V teh pravilih in še manj v Kristovem nauku zaman iščeš, da bi bil greh, če ne voliš onega, ki ga priporoča škof, še manj pa, če čitaš liste, ki jih ne priporoča škof. Kar delajo duhovniki v tem oziru, je prosta laž, in vsakdo, ki mu to svirajo, jim lahko reče v brk: lažete, vedoma lažete!

Kako se torej ubranimo neumne gonje, ki jo uganjajo duhovniki z zlorabo vere? Predvsem s poukom ljudstva, da je to laž in da naj z zasmehom zavrne duhovnika. Reče naj mu: „Zaljivo je, gospod kaplan, če mislite, da sem tako omejen, da to verjamem. Vi sami veste, da je smešna laž, kar govorite. Z njo se sami smešite in ponižujete vero in svoj stan.“ Čim bo duhovnik videl, da s tem nič ne opravi, bo sam odnehal.

Usmiljenja vredni so ljudje, ki duhovniku verjamejo, kadar laže. Ti ljudje so kakor živinca na vrvi. Z njimi se duhovščina igra kakor mačka z miško.

V srednjem veku so verovali v copernice in duhovniki so sežigali uboge stare žene, ki so jim s tem hoteli vzeti imetje. Danes noben pameten človek ne verjame več v to, pač pa se upajo duhovniki še reči, da je greh, če voliš po svojem prepričanju. Neumnost torej še ni izumrla, saj se nanjo opira ena cela politična stranka.

Vse postopanje katoliške duhovščine pa povzroča, da vera sploh peša. Duhovščina se ne briga za dušno pastirstvo, ampak za politiko. Zanimivo je, da so najbolj klerikalni kraji glede poštenja, treznosti in sploh vseščednosti na najnižji stopnji. To je najžalostnejši uspeh škofovske politike, da je narod potlačila med politične bebec, a pri tem ga je še izpridila. Žalostna je ta žetev: tisti, ki ljudstvo preganjajo z izniženimi „greh“ in grožnjami, če hoče biti značajno in se ravnati po prepričanju, so sami najgrši farizeji in grešniki, in po tem vzorcu se ravna tudi čreda. Veliko resnice je na pregovoru: „Vera je šla po duhovnikih gor“, po njih pa gre tudi dol“. Klerikalizem je šel navzgor, vera in poštenost pa ravno za toliko — navzdol.

Izid volitev v celi državi

Razmerje glasov posameznih strank.

Ako primerjamo razmerje glasov ob volitvah v ustavotvorno skupščino dne 28. novembra 1920. z izidom volitev dne 18. marca 1923., vidimo, da se je število oddanih glasov v vsej državi povečalo od 1,607.265 na 2,088.000, torej za skoro 30 %. Posamezne

stranke so dobile v vsej državi nastopna števila glasov:

	l. 1923.	l. 1920.
radikalci (vseh vrst)	548.100	284.575
radičevci	465.050	230.590
demokrati	384.800	319.448
zemljoradniki	130.227	118.593
slovenski klerikalci	107.976	58.971
bosanski muslimani	106.900	110.895
Turki (džemiet)	73.000	30.029
socialni demokrati	50.600	46.792
hrvatski klerikalci	27.224	52.303
srbski republikanci	18.250	18.136
komunisti	17.050	198.736
Trumbičeva skupina	16.200	6.581
samostojni	11.023	33.010
hrvatski frankovci	8.100	10.880
narodni socialisti	4.050	6.186
hrvatski zajedničarji	1.370	25.867

Na novo so nastopile pri sedanjih volitvah nastopne stranke:

nemška stranka	41.550
srbska stranka	13.050
črnogorski federalisti	8.000
rumunska stranka	7.900
kongresisti	7.850
invalidi in dobrovoljci	4.050 itd.

Ostanek glasov pripade manjšim strankam, kakor n. pr. dr. Šusteršiču in drugim.

Po številu glasov so od prejšnjih volitev napredovali: radikalci za 263.525 glasov, radičevci za 234.460, demokrati za 64.352, slovenski klerikalci za 49.005, džemiet za 42.971, srbski zemljoradniki za 11.634, Trumbičeva skupina za 9719, socialni demokrati za 3808 in republikanci za 114 glasov.

Po številu glasov pa so od prejšnjih volitev nazadovali: komunisti za 181.686 glasov, hrvatski zajedničarji za 23.497, samostojni za 21.987, bosanski muslimani 3995, hrvatski frankovci za 2780 in narodni socialisti za 2136 glasov.

Pri teh volitvah so torej komunisti doživeli naravnost katastrofalen poraz in niso dobili nobenega mandata, istotako niso dobili hrvatski zajedničarji nobenega mandata, a samostojni samo enega. Brez mandata so ostali od starih strank narodni socialisti, srbski republikanci, hrvatski frankovci in nekatere manjše stranke.

Posamezne stranke so v vsej državi dobile pri zadnjih volitvah nastopna števila

poslancev: radikalci 108, radičevci 70, demokrati 52, slovenski klerikalci 21, bosanski muslimani 18, džemiet (Turki v južni Srbiji) 14, srbski zemljoradniki 8, Nemci 8, hrvatski klerikalci 3, socialni demokrati 2, Trumbičeva skupina 2, črnogorski federalisti 2, disidenti radičevske stranke (ki so izstopili iz radičevske stranke) 2, samostojni 1, srbska stranka 1 in rumunska stranka 1. Skupaj torej 313 poslancev.

Iz primerjave, koliko so dobile posamezne stranke glasov in koliko poslancev, se vidi, da je novi volilni red neugoden za male stranke. Zanimivo je tudi, da so nekatere stranke, ki imajo sicer precejšnje število glasov, dobile razmeroma malo število mandatov. To so stranke, ki so daleč po državi razširjene, a so v mnogih okolišjih bile pod količnikom. Vzemimo za primer zemljoradnike, ki so z nad 130 tisoč glasovi dobili le 8 poslancev, dočim so jih Turki s 73 tisoč glasovi dobili kar 14.

Zanimiva je tudi primerjava, koliko glasov odpade pri posameznih strankah na enega poslanca. Na enega poslanca pride glasov:

pri socialnih demokratih	25.300
„ zemljoradnikov	16.278
„ srbski stranki	13.050
„ samostojnih	11.023
„ hrvatskih klerikalcih	9.075
„ Trumbičevi skupini	8.100
„ rumunski stranki	7.900
„ demokratih	7.400
„ radičevcih	6.643
„ bosanskih muslimanah	5.940
„ Turkih	5.214
„ Nemcih	5.197
„ slovenskih klerikalcih	5.141
„ radikalcih	5.075
„ črnogorskih federalistih	4.000

Politični pregled

Ta teden je za razvoj politične krize pri nas zelo važen, ker te dni

pade odločitev,

ker se prihodnji teden — v ponedeljek — že sestane narodna skupščina na svojo prvo sejo in takrat bomo morali imeti vlado, ki se bo oslanjala na večino. Položaj je še vedno zelo zamotan in prav težko je najti jedro, ker

se vršijo vsa politična pogajanja tajno in nekam skrivnostno. Zagrnja, se dvigne najbrž šele v nedeljo ali ponedeljek.

Nejasnega položaja ni nič razbistrilo to, da sta

prispela v Beograd radičevska zastopnika, in sicer dr. Maček ter dr. Krnjević, ki sta bila sprejeta najprej od tajnika zunanjega ministra Jovanovića in potem še od ministrskega predsednika Pašića. Zastopnika radičevcev sta prišla, kakor je podoba, samo pogledat, kako stoje razmere v Beogradu in sta se z zatrjevanjem, da se bodo pogajanja z radikali še nadaljevala, še istega večera odpeljala nazaj v Zagreb. V Beogradu na sporazum z radičevci nič ne verjamejo.

Pričakovati je, da se kriza reši tako, da bo narodna skupščina lahko delala, mogoče je pa tudi to, da bomo imeli še letos

nove volitve

v znamenju boja za državo, ki bi jo razni klerikalci radi uničili. Ako bomo postavljeni pred vprašanje: za ali proti državi, potem bodo klerikalci na celi črti propadli, ker ogromna večina slovenskega ljudstva bi nasprotovala cepitvi države, zavedajoč se dobro, da je njegova sreča in blagostanje zasigurana samo v močni in veliki jugoslovanski državi. Osamljeni Slovenci bi pa postali takoj, ko bi se ločili od Srbov in Hrvatov, plen grabeljivih sosedov, ker na to niti misliti ni, da bi se peščica Slovencev sama mogla braniti. Časi so zelo resni in treba je, da se strne v močne, nepremagljive vrste vse, kar hoče, da bo naša država močna zaščitnica svojih državljanov. Klerikalci so s svojo zvezo z Radićem dovolj dokazali, da se sovražniki ljudstva, katerega zaupljivost in nepoučenost brezvestno zlorabljajo v svoje samopašne namene in skrajni čas je že, da ljudstvo obračuna z njimi prav temeljito.

V Italiji je dolgo rovaril proti naši državi nekdanji črnogorski minister Plamenac, ki ga je pa sedaj

italijanska vlada izgnala

iz Italije in ga odpravila z orožniki v Neapolj, kjer se je Plamenac vkrcal na neki parnik, ki odpluje v Ameriko. Tako nam ta izdajalec ne bo več mogel škodovati, ker Italija je bila blizu, Amerika je pa zelo daleč in tam naj gre Plamenac — s trebuhom za kruhom.

Zgodbe Jurija Šišmiša

(Kruti pozabnosti otel — Anton Stražar.)

Veseli me, da se rojaki zanimajo za moje spise, ki jih priobčuje priljubljena „Domovina“. Pa kakor še Bog ne ustreže vsem ljudem, ako pošlje dež, tako je tudi z menoj. Je nekaj ljudi, ki me sovražijo kakor belega grila. Upam pa, da se tudi z njimi polagoma pobotam. Človek sem, ki se ravnam po vzgledu ribniškega polža: siromaček je sedem let lazil preko neke ograje. Ko pa je bil že čisto na vrhu, je naglo zdrknil nazaj. Pri tem je žalostno vzdihnil: „Ej, naglica ni nikoli prida!“

Dragi moji rojaki, čitatelji „Domovine“, dajte prebrane izvode sosedom čitati, da spoznajo namen, da želim le kruti pozabnosti oteti spomina vredne dogodke, ne pa zabavljati. Koprive so tudi pekoče, a vendar so zdravilne. Enako je z mojimi spisi. Semintja spečejo, ne škodijo pa nikoli. Ne pozabite tega vsi, ki se jezite nad menoj.

Zbral sem zopet drobne zgodbe Jurija Šišmiša; obljubil pa mi je, da bo odprl še

druge predale, kjer skriva zanimive spomine. Oba z Jurijem veva, da bo zopet nekaj jeze. Pa možakar Jurij mi je zatrnil: „Veš, kadar sem zelo poraščen po obrazu, pri britju kisló kremžim obraz. Ko pa sem z britjem gotov in vidim, da sem lep, pa je vse pozabljeno...“

Ujeta ptica

Starejši ljudje iz naše brdske fare se še dobro spominjajo pokojnega župnika Janeza Burgarja. Mož je bil precej priljubljen, le dve napaki sta kvarili njegov značaj. Dobrih rok ni bil in pa po govorjenju opraviljivih babnic je pripravljaj pridige za hišo božjo. Ženske, ki so mu prinašale novice, so bile prav dobro organizirane, ker so imele svoje ekspoziture po vseh okoliških vaseh. Središče pa je bilo v farovski kuhinji. Za našo prapreško vas sta bili za velevažni poročevalski posel določeni Tona in njena sorodnica Micka.

Tisti leta je živel v naši vasi Pozničev Andrejček, izvrsten čevljar. Imel je obilo dela in je osobito v dolgih zimskih večerih nategoval knefro pozno v noč. Pri njem so se vsak

večer zbirali vaški fantje in z zanimanjem poslušali Andrejeve doživljaje iz laških vojsk. Gostoljubni Andrej je fantom rad postregel z orehi, jabolki in kruhom, fantje pa so zložili po groših za pijačo. Tako so naglo minevali zimski večeri. Dobro volje ni nedostajalo; da pa je tuintam padla tudi kaka bolj žaltava beseda, se v fantoski družbi razume po sebi.

V nemalo začudenje vseh vaških fantov pa so gospod fajmošter v postnem času omenili na prižnici, da se v neki vasi domače fare zbirajo ob večerih fantje, popivajo žganje in počenjajo neslane burke. K temu so gospod fajmošter pomenljivo dodali:

„Farani, to ni za sveti postni čas, ogibajte se garjevih ovac! Koga imam v mislih, vam je vsem znano!“

Pridiga je naše vaške fante precej poparila; a že so imeli dovršen sklep, da se kmalu maščujejo nad špijonko. Tako so tudi storili.

Bila je jasna spomladanska noč; med svetlimi zvezdicami je ponosno kraljevala polna luna in pihljaj je lahen vetrič. Vaški fantje so bili zbrani pri Andreju.

V naši sosesčini se pa pripravljajo veliki preobrat. Na Madžarskem so začeli uvidevati, da jim sovraštvo do sosednjih držav nič ne koristi, da ima Madžarska od tega samo ogromno škodo in zato ne bo nič čudnega, ako v kratkem vstopi

tudi Madžarska v malo antanto,

ker samo v urejenih odnošajih s sosednjimi državami bo mogla Madžarska obstati in si zaceliti globoke in izgubljene vojne. Zato hoče madžarski ministrski predsednik grof Bethlen potovati v kratkem v Prago in v Beograd, da stopi v pogajanja z našo in češkoslovaško vlado radi pristopa Madžarske v malo antanto. Ker bo gotovo tudi Poljska pristopila k mali antanti bo ustvarjena v srednji Evropi močna gospodarska in politična zveza, v kateri bodo: Jugoslavija, Češkoslovaška in Poljska (slovanske države) ter Rumunija in Madžarska. Naravno bi bilo, da k tej zvezi pristopi tudi Avstrija in o tem se je že govorilo, ampak to bi bilo še pre zgodaj, ker Avstrija je gospodarsko preveč oslabiljena in bi bila za malo antanto samo breme.

Radi Turčije se vrši dolgotrajna diplomatska borba, ki bo pa menda v kratkem končana, ker so

Turki začeli odnehovati

in so poslali zaveznikom noto, v kateri se v glavnem strinjajo z njihovimi predlogi in predlagajo, da bi se zopet sestala konferenca in sicer 20. t. m. Turčija je tudi zelo izmučena po vojni, saj se nahaja v družbi premaganih držav in zato se ne more z uspehom upirati zahtevam zaveznikov. Ta zadeva bo kmalu poravnana in potem se bo tudi Turčija mogla posvetiti tavnemu delu, v katerem lahko napreduje, kakor si to tudi sama želi.

Veliko težji in vedno bolj zamotan je

spor med Nemčijo in Francijo,

ki se nikakor ne more urediti, ker Francija zahteva plačilo vojne škode, Nemčija bi pa rada to plačilo odlašala — do sv. Nikola. Med Francijo in Anglijo se vršijo še vedno razni dogovori radi Nemčije in zdi se, da bo Anglija ostala na strani Francije do konca. Tudi socialni demokratje so vzeli stvar v roke in francoski socialisti se dogovarjajo z nemškimi socialisti o načinu nemškega plačevanja. Vsekakor, ta spor med Francijo in

Nemčijo je najtežji in najresnejši spor v sodobni Evropi in kadar se on poravnava, si bo cela Evropa globoko oddahnila, ker ta spor krije v sebi razne nevarnosti tudi za države, ki na njem niso neposredno prizadete.

Dopisi

JEŽICA PRI LJUBLJANI. V «Društvenem domu» je imelo na belo nedeljo tukajšnje katoliško izobraževalno društvo predavanje o Jugoslaviji. G. govornik, profesor Puntar, je v preglednem govoru tolmačil gospodarske potrebe, predvsem slovanskih držav v Evropi in vesplošno zahtevo celniskih držav po izhodu na morju. Mi domačini si takih zmernih poučnih predavanj še želimo, naj jih prireja ta ali oni, saj gotovo dobro učinkujejo na nezdravo razpoloženje klerikalno tulečih ljudi, katerega sta v brezmejnem in brezvestnem hujšanju ustvarila g. Brejc, junak Zaloške ceste, in banda klerikalnih akademikov-pretepačev. Govornik, da si spada v stranko, ki rada namiguje na svojo globokovernost, ni v celem govoru, ko je prednašal resna politična in gospodarska vprašanja Jugoslavije, istih nikdar mešal s cerkvenimi željami klerikalizma. Osnovni ton njegovega govora je bil skrb za lepo bodočnost Slovanstva, plemenito rodoljubje. V njem imejte vzgled vi, domači zaslepljenci, ki vam je zoprna svobodomiselnost Češkoslovaške in slovanske Srbije! Kaj vam ni povedal g. govornik, da so ti liberalni Čehi kulturno nad Slovenci, da je torej mogoč le pri naprednem mišljenju napredek? Kaj vam ni prepovedal še naprej zmerjati Srbe z ušivci, ko je pohvalil delavnost in poštenje srbskega kmeta, čudovitovztrajen pohod srbskega vojnika preko Albanije? Da, neke gospode je ta trezni govor res presenetil v njihovem pričakovanju po avtonomiji. Govornikovemu vzkliku «živela Jugoslavija» so sledila otožna vprašanja nekaterih poslušalcev: «Kaj so nas res potegnili z avtonomijo? Z avtonomijo?» **Prevarano ljudstvo!**

HORJUL. Naš pobožni narodni poslanec, atek Ivan Stanovnik, so sicer že pred dvanajst leti videli Abrahama, pa vendar še v sebi čutijo dovolj mladostne iskre. Povejmo kar na kratko: krst bo! In atek Stanovnik resnično postanejo — atek. Na ta račun so se morali z neobičajno naglico otresti za-

časnega fantovanja ter so preteklo nedeljo bili enkrat za trikrat oklicani, v ponedeljek zjutraj ob petih pa se je vršila poroka. V svečani namen so grmeli topiči. Vse prav in lepo in gospodu poslancu se ni treba izgovarjati, da smo pod kožo vsi krvavi. Tisto že, tisto, dragi atek, a vseeno dovolite, da vas nekaj vprašamo: ali boste na svojih shodih še nadalje pripovedovali klerikalnim backom, da se napredni poslanci po Beogradu vozijo v dvomljivih družbah in da ničesar ne delajo? Potrkajte se rajši sedaj na prsi in izprašajte si vest! Odslej boste pometal samo pred lastnim pragom, svojih hujškaških shodov pa ne boste več otvarjali z začetnimi besedami: «Hvaljen bodi, Jezus Kristus!» To vam enkrat za vedno odločno odsvetujemo. V ostalem pa: dobro srečo!

KOPRIVNIK PRI BOHINJU. Da bo priljubljena «Domovina» tudi iz našega kraja prinašala kaj vesti, se oglašamo s kratkim poročilom. Na velikonočni ponedeljek se je pri nas uprizorila igra «Revček Andrejček». Uspela je izvrstno in nam je nudila par uric prijetnega užitka. Vsa čast koprivniškimi fantom in dekletom za lepo uprizoritev. Pohvala gre enaka vsem, ker je prav vsak igralec rešil svojo vlogo na splošno zadovoljstvo. Posebno priznanje gre gđni. Danici Pokornovi, tukajšnji učiteljici, ki je pokazala največ truda in požrtvovalnosti za lepo uprizoritev. Le tako naprej, naša mladina! Podali ste lep dokaz, da lahko rešujete težje narodnoprosvetne naloge. Naša splošna želja je le, da se kmalu zopet vidimo v šolski dvorani. Po vseh močeh bomo prispevali za popravo odra. — Pretekli ponedeljek se je poročil eden naših zvestih tovarišev. Želimo novoporočencema obilo sreče. Vsem čitateljicam in čitateljem pošiljamo lep pomladanski pozdrav, istotako našim dragim domačim igralcem. Ob priliki se zopet kaj zglasimo! — Opazovalec.

JAVORNIK. Slučajno me je privedla poškozi Javornik in zagledal sem plakat z objavo, da priredi javorniški Sokol dne 8. t. m. zvečer domačo veselico v gostilni Zumer. Nisem več mlad in imel sem priliko pa tudi voljo udeležiti se že mnogo domačih veselic, toda bil sem resnično radoveden, kako se bodo odrezali Javorničani. Pa so me zares presenetili. Veselica se je začela točno ob napovedani uri, društveni tamburaški zbor

„Ti, Peregrin, le pij, ti si ptič! Bo zopet nekaj smeja, ko poplačamo Micko!“

„Saj drugega tudi ne zasluži, ta ponočna sova. Ni res, Tone?“

Po tem razgovoru se Peregrin poda na stražo, da vidi, odkod pride Micka. Pričakoval jo je z vso gotovostjo. In res, Peregrinu ni bilo treba dolgo stražiti. Kmalu jo je ugledal iz zasede. Tiho se je priplazila, stisnila se pod okno in poslušala.

Medtem se je Peregrin kakor tat splazil po drugi strani v hišo in povedal, da je Micka že pod oknom. Fantje so nalašč začeli bolj glasno govoriti in napeli strune na pohujšljive reči, da je Micka gotovo z največjo napestjo nategovala ušesa. Nenadno odpre Peregrin okno, Andrej pa bliskoma zlije z okna cel škafl „krepel-župe“, to je umazane vode, v kateri so se namakali stari čevlji. Micka se je premočena do kože stresla kakor mokra kokoš, nato pa v naglem diru pobegnila proti domu.

V hiši je nastal hrupen smeh. Skozi odprto okno so fantje klicali za bežečo in mokro Micko:

„Le pridi še pod naše okno!“

Od tistega časa so imeli fantje mir, kajti Micki ni ugajala umazana kopel. Še zahvalila se ni za hitro postrežbo...

Slaparjev očka

Dasi je poteklo že precej let, kar so umrli Slaparjev očka — ali kakor smo vsi rekli še bolj po domače „foter“ — imajo tukajšnji krajanji tega zabavnega gostilničarja še vedno v lepem in prijaznem spominu. Pripoveduje se o njem več šaljivih dogodkov. Da je bil mož zares šaljiv, spoznate iz naslednje zgodbe:

Neko nedeljo je pri Slaparjevih sedela vesela družba; svoje goste so kratkočasili zgovorni očka. Za mizo je sedel tudi sosed Česen. Ko so tako razdirali vsakojake „modrosti“ in šale, je izpregovoril sosed Česen:

„Ti, Martin, vseh muh si poln in z vsemi mazili namazan, ali hočeš, da narediva stavo?“

„Kako pa? Kar na dan z zvijačami!“ odvrne Slapar,

„Dobro! Praviš, da pelješ jutri v Ljubljano teleta. Stavim 50 goldinarjev, da ljubljanskih mitničarjev le ne boš ukanil za mitnino, čeprav si navihanec brez para!“

„Velja, sosed, stavo sprejemem in rečem, da jih bom!“

Bila je že skoro polnoč, ko so se razšli veseli gostje. Pri razhodu pa so si vsi obljubili, da se naslednji večer zopet sestanejo pri Slaparju, da vidijo, kdo je dobil ali izgubil stavo.

Naslednje jutro ob sedmih sta se Slapar in Česen na lahkem vozičku s teletom odpeljala proti Ljubljani. V Št. Vidu sta došla znanega mešetarja Sodnarja. Slapar mu je skrivaj pomežiknil in ga vprašal, kam je namenjen.

„Bog daj, Martin!“ odvrne Sodnar. „V Ljubljano grem. Kam pa vidva?“

„Tudi tjakaj; kar prisedi na voz, zadaj se lahko pelješ, boš teleta stražil.“

In odpeljali so se naprej. Pri Alešu na Posavju so se poslužili običajnih požirkov.

Medtem so se Slaparjev očka že na skrivaj pomenili s Sodnarjem, rekoč:

pod vodstvom učitelja brata Ferluge je fino izvajal prijetne valčke. Bratje Sokoli in ostali domačini so prihajali mirno in samozavestno in je sprva bilo na veseljem prostoru nekam tiho. Od trenutka do trenutka pa se je dvigalo prijetno razpoloženje. Valček je sledil valčku, par paru, vse izvajano z eleganco, da se je človeka moglo dojmiti najprijetneje. Ob tej ugodni priliki sem se spomnil mnogobrojnih domačih vesel, ki se vršijo v znamenju strašnega vrišča, preklinjanja in vpitja ter se končavajo z nožem. Naši Javorničani so povsem drugi ljudje. V njihovi družbi sem izprevidel, kako potrebno je Sokolstvo, da našim fantom podaljša poleg telesne tudi moralno, duševno vzgojo, ki diči sinove velikih narodov. Na svidenje, Javorničani, in prisrčen: Zdravo! — Opa-zovalec.

KAMNIK. V tukajšnjem tako zvanem Kamniškem domu so igrali v nedeljo igralci Trnovčani «Revizorja». Koncem zadnjega dejanja pa je izstul eden igralcev nastopne besede: «... poteptal bi kot junjo pod platom vse liberalce.» To je naravnost višek predrznosti, ki je je zmožen samo klerikalec. Kaj smo mi naprednjaki zato napolnili dvorano, da nas bo tujec zmerjal? Možak bi bil res zaslužil, da bi ga kdo «poteptal» z roko okoli ušes, ki so ga morala neznanosko srbeti.

GORNJI LOGATEC. Dvolastniki še danes nimajo legitimacij za v Hrušico, ker jih jim laške oblasti nočejo podpisati. Medtem pa laške straže zavračajo nazaj ljudi, da ne morejo do svojih gozdov. Kakšna škoda se zaradi tega godi prebivalstvu, ki živi prav za prav le od gozdov v Hrušici! Ali so naše oblasti v resnici brez moči napram zavlačevalni laški politiki? — Odkar so nas zapustili Italijani, je logaško okrajno glavarstvo brez okrajnega zdravnika. V Dolnjem Logatcu imamo sicer privatnega zdravnika, ki pa pri vsej svoji dobri volji zaradi starosti in boleznih ne more nadomeščati državnega zdravnika za tako velik okoliš. Bog nas varuj kake nesreče ali epidemije! En obisk zdravnika iz Ljubljane stane 2000 do 4000 dinarjev. Čas bi že bil, da se izvrši imenovanje okrajnega zdravnika in da se zbudi referent, ki spi na dotičnem aktu. «Ima vremena» v ljubljanski izdaji. — Pri volitvah v narodno skupščino

so klerikalci pridobili mnogo glasov, ker so širili med prebivalstvo zlagane vesti, koliko morajo naši fantje pretrpeti pri vojaki, zlasti kako stradajo in zmrzujejo, kako jih pretepajo in v kaki nesnagi morajo živeti. Pisec teh vrstic je zaradi tega nalašč govoril z dvema vojakoma na dopustu, pa ta dva nista o vseh teh nadlogah ničesar vedela. Nasprotno obadva sta se pohvalila, da jima gre razmeroma dobro, da z vojaki, ki ubogajo, lepo postopajo, da imajo zadostno in užitno hrano in da se zlasti na snago posebno pazi, tako da golazmi sploh ni po vojašnicah. Seveda pa zahtevajo od njih brezpogojno disciplino. Kakšno armado bi pa imeli, ako bi bila brez discipline! Iz tega se vidi, da klerikalci nalašč klevetajo našo vojsko, da s takimi in podobnimi lažmi zavedno izpodkopljujejo temelje naši edinstveni državi, samo da bi prišli pod katoliškega vladarja, naj bo že Nemec ali Lah, samo Slovan ne sme biti. Kdor bo pomagal raziskovati te klerikalne intrige, bo storil zaslužno narodno delo. Boj izdajalcem!

MIRNA NA DOLENJSKEM prednjači vsem drugim krajem novomeškega okraja, ker je postavila več demokratskih glasov pri skupščinskih volitvah kot katerakoli druga občina v okraju. Lahko smo ponosni Mirenčani, ko smo zbrali več glasov za listo demokratske stranke kot n. pr. sama dolenjska «metropola» Novo mesto. Ostali pa ne bomo na sredi pota, marveč bomo še napredovali, ker vemo, da edino JDS. zasleduje pravo pot v državni in krajevni politiki.

SODRAŽICA. Občni zbor gasilnega društva ob 25letnici obstanka se je vršil dne 8. t. m. ob veliki udeležbi članstva. Dolgoletni načelnik J. Perdan je otvoril občni zbor, se najtoplejše zahvalil članstvu za požrtvovalno delovanje in pozival je k nadaljni vztrajnosti. Nato je tov. Janez Petrič podal s tajniškim poročilom splošen in izčrpen pregled društvenega delovanja v prošlem letu. Društvo šteje čez 50 delujočih ter 21 podpornih članov in je imelo do lanskega leta 2 pododdelka v občinah Zamostec in Žigmarice. Ker se je pododdelek v Zamostecu reorganiziral v samostojno društvo, smo se ustanovne prireditve korporativno udeležili. Društvo je priredilo igro

«Rodoljub iz Amerike», ki se je s sodelovanjem dramatičnega odseka Sokola vršila najslabše. Spominja se tudi umrlega ustanovnega člana g. Frana Lovšina. Blagajniško poročilo je podal tov. Lojze Petrič. Ob njegovem prevzetju je bilo društvo še zadolženo. Z njegovim spretnim vodstvom pa je društvo tako napredovalo, da so se do malega poplačali vsi dolgovi. Celokupnih dohodkov v pretečenem letu je bilo 6.116 K, izdatkov pa 1984 K, tako da bo moglo društvo letos nakupiti najpotrebnejše stvari, popravo orodja in obleke. Računski pregledovalci poročajo, da so našli knjige v najlepšem redu ter predlagajo absolutorij, kar se sprejme z velikim odobravanjem. O stanju odseka v Žigmaricah poroča tov. Karel Pirc ml. Kot društveni nadzornik je poročal tov. Jože Oberstar in je podal glede stanja orodja in inventarja zelo zadovoljivo poročilo. V daljšem govoru je očrtal vse društveno delovanje v teku 25 let ter se naposled zahvalil celokupnemu odboru za vestno delovanje. Na predlog tov. Adolfa Ivanca se je izvolil nastopni odbor: Načelnik J. Perdan, podnačelnik M. Jereb, nadzornik J. Oberstar, gospodar F. Štupica, tajnik A. Lesar, nam. I. Štupica, blagajnik J. Petrič, odbornika J. Ivanc ter K. Pirc, namestnika, ter rač. pregledov. F. Mikolič in I. Fajdiga, orodjar J. Lešnjak, vodja brizgalcev J. Ivanc, vodja plezalcev V. Drobnič, vodja trobentačev F. Čampa, vodja varuhov L. Petrič. Tov. J. Ivanc poroča glede društvene 25letnice; sklene se ob tej priliki prirediti večjo okrožno prireditev na žegnanji dan v mesecu juliju. Vsa sosednja društva se na to opozarjajo.

NOVA ŠTIFTA PRI GORNJEM GRADU. Pri nas imamo župnika, ki je zelo pobožen. Na prižnici pa le večkrat krene s pravega tira božje besede in pove včasih kaj takega, da farani zmajejo z glavo ali pa se začnejo smejeti. Na velikonočni ponedeljek je delil nauke, kako se morajo farani oblačiti in je posebno hudo nastopil proti «modi». Toda, dokler si bomo farani sami kupovali obleko, si jo bomo dali krojiti po lastni volji, ne pa po njegovi, saj g. župnik vendar ni krojaški umetnik, da bi morali njega vpraševati za svet v oblačenju. Glede ženske nošnje pa naj g. župnik sam pogleda po svojem farovžu ter med pobožnim mladim ženstvom ali celo

„Saj veš, kako moraš storiti. Teleta porini še nekoliko pod sedež. Zastonj ti ne bo!“

„Nič se ne boj, Martin, kjer se kaže pijača, tam nisem počasen, he-he-he!“

Pripeljali so se do mitnice. Mitničar je pristopil k vozu in vprašal po tovoru. Navihani Slaparjev očka pa so se obrnili na kozlu in z roko pokazali na Sodnarja:

„Vidite, gospod, tega teleta peljem, koliko pa plačam od njega?“

Mitničar je dobro poznal Slaparja kot šaljivega moža. Za gotovo je mislil, da se hočejo z njim ponorčevati — videl je namreč le mešetarja, ki je ležal zleknjen na vozu in nebržno kadil kakor Turek.

„E, veste, Slapar, od tega teleta pa ne zahtevam ničesar, kar peljite ga naprej!“

„Pa z Bogom! Hej, sivec!“ In Slaparjev očka so naglo pognali v mesto. Sosed Česen pa je skremžil obraz, kajti stava je bila izgubljena. V zadregi je začel ugovarjati:

„Oho, ptička, vidva sta pa danes domenjena. S teboj, Slapar, ne stavim nikdar več.“

„Ne pomaga nič, pilji bomo d-nes. Ali ne veš, da vsaka šola nekaj stane?“

„Tvoja je menda najdražja. Ob vse bi me spravil!“

Popoldne so se moške povrnili iz Ljubljane. Tisti večer je bilo kaj pijače pri Slaparju. Česen se je spočetka malo kislilo držal. Ko pa so Slaparjev očka povedali še več sličnih doživljajev, se je tudi on razvedril in se vdal dobri volji, tako ča je nazadnje še pomagal zapeti tisto žalostno-veselo:

S'm se oženu,
se kesam.
Za to veselje — ledik stan
se jokam noč in dan.

Dva krašnja godca

Ze veliki naš pokojnik Josip Jurčič je enkrat potožil, da med nami Slovenci izginjajo stari pripovedni originali. Izumirajo stari izkušeni moške in odneso s seboj v grob zaklade domačega pripovednega blaga. Dolžnost naša je torej, da se spominjamo teh ljudi ter ohranimo narodu njihove izreke: pametne in šaljive.

Naši sosedje Krašnjani so imeli dva taka duhoviteža. Oba sta bila godca — imeno-

vala sta se: Baronček in Knez. Imela sta gostilno. Gostom, ki so se shajali v njuni gostilni, urice nikoli niso bile predolge. Vedno sta bila pripravljena za godbo, šalo in smeh. Baronček je vlekel harmoniko, Knez pa je muštral gosli.

Zanimivo je Knez popisoval svojo ženko. Večkrat je dejal tako-le:

«Za mojo hišo je izkopan jarek. Kadar hočem preko njega, mi ni treba skakati čezenj, temveč kar moja stara iztegne svoj jeziček in jaz stopam po njem kakor po mostu.»

S tem je menda dodobra karakteriziral opravljenost svoje boljše polovice . . .

Baronček pa je dejal večkrat tako-le:

«Marsikateri mlad mož se hvali, da je Bogu hvaležen za dobro ženo in da jo smatra za boljši dar. Ej, ljudje božji, to pa le ni res, žena ni nikak božji dar. Kdaj pa jo je že kdo dal beraču v bogajme — kdaj . . . ?»

In je Baronček večkrat poudaril, da ženske ni smatrati za božji dar. Božja dobrota je že, lahko pa je tudi peklena zloba . . .

V imenitnem spominu sta oba godca ohranila zanimivo prošnjo, ki so jo Krašnjani svoje dni poslali ljubljanskemu škofu,

med Orlicami! Nekateri nečelje pred Veliko nočjo je pridigoval, da je pretepanje in ubijalstvo vnebovpijoč greh. Seveda smo se s tem strinjali. Na velikonočni ponedeljek pa je omenil, da so grehov svojih hčerk krivi starši in kako naj zato mož in žena drug drugega premlatita s cepcem. G. župnik se je jezil, da ljudje med pridigo ostajajo zunaj cerkve, in sicer tudi taki, ki jim že lasje cve-tijo. Je že tako; dokler g. župnik ne bo drugače pridigoval, bodo ljudje menda bolj in bolj začeli ostajati pred cerkvenimi vrati. G. župnik je tudi že parkrat omenil, kako se ljudje spovedujejo. Če vpraša grešnika, kje se je naučil kleti, pa pravi, da od očeta ali matere; če vpraša, kje se je naučil tega ali onega, pa pravi, da od hlapca ali delavca. To pridigo so tudi otroci pazljivo poslušali in se posmehovali, ker je g. župnik parkrat omenil tudi hudiča. G. župnik, če boste sedaj vprašali otroke pri spovedi, kje so se naučili te besede, vam bodo pa drugače odgovorili. Zato želimo, da opustite stvari, ki ne spadajo na prižnico in nam po dolgem času povejte zopet pravo božjo besedo!

Več poslušalcev.

ŠOŠTANJ. Na pokopališču v Šoštanju se je prošli petek izvršila ginljiva manifestacija bratske ljubavi ob grobu vojaškega kapetana Pante Popovića, rodom s Cetinja v Črni gori. Razen mnogobrojnega meščanstva obojega spola so pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti tudi šoštanjski Sokoli, na čelu jim starosta br. Kurnik ter tamkajšnje pevsko društvo z načelnikom Tajnikom. Sokol je položil krasen venec na grob brata z daljnega juga, starosta br. Kurnik pa je izpregovoril pokojniku v slovo, završujoč s slovesno obljubo, da šoštanjski Sokoli ne bodo pozabili groba, ki je danes sprejel zemeljske ostanke južnega brata, kakor tudi ne pozabijo grobov dveh bratov Slovencev, ki sta na koroški fronti žrtvovala svoje mlado življenje za skupno domovino Jugoslavijo. Slovo brata staroste je vse navzoče globoko ganilo, zlasti pa navzoče ožje rojake pokojnega kapetana, ki je med brati Slovenci legel k večnemu počitku.

ŠT. RUPERT NAD LAŠKIM. Tukaj v okolici Trobni dol je v premogovniku za-poslenih precej delavcev. Ker pa je delav-

ko jim je umrl župnik. Oba sta zatrijevala, da je prošnja resnični zgodovinski dokument — pa bo že menda res tako. Prošnja je bila sestavljena nastopno:

«Gniv' mo firštu ino škofu!

Bogu ino vsem svetnikom pa svetnicam verni Krašnani, dalje smo udani tudi vsem apostolam, le Judeža Škrjota sovražimo! Prosmo prav lepo: Pr nas so umrli nadušlov pastir, bod'te Gnadlov, ino pros'mo tko dobri ino pošlite nam druž'ga nadušlovga pastirja! Ne neverni kot je bil naš patron sv. Tomaž nevern, temveč verni ino sveti cerkvi udani — Krašnani!

V Krašni, mesca kozoperska isti dan po žegnanski nedeli v letu 18 . . . »

Sestavljalec te znamenite prošnje je namreč «gnadljivost» zamenjal z «gnivostjo» (gnilostjo) dušnega pastirja pa je izpremenil v *nadušljivega*. Navzlic vsemu je prošnja le morala imeti uspeh, kajti tudi krašenjska godca nista vedela povedati, da bi njihova fara kdaj dalje časa ostala brez dušnega pastirja. O obeh godcih prinesem o priliki še več drobiža.

stvo dobro organizirano, klerikalec kar bes-nijo od strahu, da se bo ves naš kraj navzel demokratskega duha. Pravijo, da vera peša in da bo kmalu vse brez vere. Stvar pa ni tako nevarna. Dvema klerikalnima kričaćema Z. in U. nič ne gre za vero, da le dobita par dinarjev več plače. Svetujemo obema, naj bosta bolj mirna, pa ne bo ničesar več v nevarnosti. — Delavec.

BRASLOVČE. Pri nas se je vršilo doslej blagoslavljanje velikonočnega kolača in mesa po vaseh. Toda naenkrat si je naš dekan izmislil, da v Rakovljah ne potrebujejo posebnega «žegnana» in je naročil, naj prinesejo ženske svoje korbe kar v cerkev v trg. Pomagalo ni nikako posredovanje, dekanova je morala obveljati. Kaj se je mogoče zgodilo to zaradi tega, ker bi se blagoslavljanje imelo vršiti pri nasprotniku klerikalne stranke?

ŠT. JANŽ NA DRAVSKEM POLJU. «Slovenski Gospodar» se zaletava prav brez vsakega povoda v tukajšnjega učitelja, ki da je baje v nekem listu očital Orlom sirovosti. Mi tukaj ne bomo branili učitelja, kar bo ta že sam storil, pač pa moramo omeniti, da je očitke sirovosti na mestu, kar se vidi iz «Gospodarjevega» dopisa. Ta dopisnik, ki zavrača očitke, se namreč poslužuje takih klerikalnih neotesanosti in laži proti osebi, katero le sumi, da je pisala dotični dopis, da je očitke sirovosti samo še bolj potrjen. Res, klobuk dol pred tako fajn nastopom!

Kmetijski glasnik

SADIMO OKOPAVINE V PRAVILNE VRSTE!

Nekatero okopavine pridelujemo po naših krajih še zmiraj „na široko“, namreč križem, v neenakomerni razdalji, tako da stoje posamezne rastline tukaj bliže tam bolj narazen. Zlasti opazujemo to pri *turščici* in pri *pesi*. Dočim se krompir sadi še v kolikor toliko pravilno oddaljene jamice in jarke, tako da ga je moč tudi z živino okopavati, je to pri turščici in pri pesi povsem izključeno, ker manjka vsake pravilnosti pri tej saditvi.

Po drugih krajih tega nikjer ne vidimo. Povsod so se poprijeli saditve turščice in pese v pravih vrstah, oziroma v pravilno razdaljenih kupčkih, in sicer zaradi tega, ker jim prinaša taka saditev razne prednosti, ki jih je treba tudi pri nas upoštevati.

Važno je že to, da pripada pri taki pravilni saditvi vsaki rastlini *enako veliko prostora*, tako da se lahko rastlina najugodnejše in enakomerno dobro razvija. Na ta način se tudi vsa zemlja *enakomerno izkorišča*. Že to je velikega in praktičnega pomena. Še večji pomen ima pa taka saditev zaradi tega, ker se vse obdelovanje, vse okopavanje itd. *veliko laže in uspešneje opravlja*, pa naj si bo na rokah ali pa s pomočjo živine in strojev. Vse gre laže in ceneje izpod rok. To je pa danes največjega pomena, kajti povsod nam je gledati na to, da se stroški pridelovanja znižajo. Vse drugače bolj uspešno je delo po takih njivah, kjer stoje okopavine v pravih vrstah in v enakomerni razdalji kakor pa nasprotno.

Zato naj se pa tudi pri nas opušča stara in slaba navada in naj se vpeljuje povsod pravilna saditev v vrste. Poglejte n. pr. naše vinograde! V starih so rastle trte vse križem, zdaj bliže, zdaj bolj narazen. Danes pa imamo povsod pravilne vrste po teh nasadih. Če smo našli kot vinogradniki tako saditev trt za potrebno, moramo ravno tako na njivah pri-

znati, da je treba vse take sadeže, ki rabijo več prostora in ki jih je treba ponovno okopavati, saditi v pravilne vrste, oziroma v pravilno razdaljo. In tu sem spadajo vse okopavine, tudi turščica in pesa.

POŽIGANJE RUŠE.

Na mnogih mestih se lahko spomladi redno opazuje požgano rušo. Posebno po bregovitih mejah pašnikov, gozdov itd. Ruša se pali iz otročje hudomušnosti ali pa tudi nameno-ma. Marsikdo misli, da se s tem požiganjem ruša pomladi in obenem pognoji s tistim pepelom, ki nastaja pri sežiganju. V resnici se pa dela s takim požiganjem samo škoda.

Če požigamo rušo, nam ne zgore samo posušeni šopi trav in drugih rastlin, ampak se tudi srce marsikatero rastline tako opeče, da se rastlina uniči. Mnogo rastlin gre na ta način v zgubo. Zato pa po takih ožganih mestih le redke trave zopet poganjajo. S tistim pepelom, ki nastaja iz sežiga, se pa tudi prostor tako ne gnoji, da bi ga kazalo zaradi tega požigati. Navadno je škoda večja kakor korist. Razne trave nam pri tem usahnejo, tako da se vsa prejšnja ruša zredči. Pri tem požiganju pa ne trpi samo ruša, ampak trpi vse, kar raste po teh prostorih. Trpi tudi drevje in grmovje. Posebno nevarno je zaradi tega požiganje po gozdnih mejah, kjer so nastali zaradi tega že celi gozdni požari.

Priliko za požiganje daje nerazsodni mladini navadno suha trava, ki je ostala v celih šopih, namesto da bi se bila pokosila in pravočasno spravila. Taki šopi stare in suhe trave ne spadajo v novo košnjo, to je res, in zato si jih mladina privoščiti in jih rada požiga. To je pa napačno. Bolje je, da nam taka suha trava na mestu razpada, kakor da bi jo sežigali, ker nimamo nobene prave koristi od takega ravnanja, ampak navadno le škodo.

Ker se požiganje ruše in trave vprizarja najraje po nezreli mladini, naj bi šolska vodstva in starši svarili mladino pred takim početjem in naj bi jo opozarjali na škodo in na nevarnost, ki lahko iz tega nastane, če se požar razširi in zanese na drevje. Požiganje travne ruše naj kratkoma tudi pri nas pre-stane!

Gospodarstvo

TRŽNI PREGLED.

Cene zitu: V Vojvodini se je prošli teden tržila pšenica po 445 do 455, rž po 310 do 375, ječmen jari po 315 do 320, oves po 290 do 300, turščica po 250 do 290, moka št. 0 po 660 do 700, otrobi drobni po 150 do 162, fižol po 450 do 550 dinarjev za 100 kg na debelo. — Kupčija ni bila posebno živahna. Izvažala se malo žita. Stanje ozimnih posevkov je v naši državi večinoma dobro.

Cene živini: Na Hrvatskem so bile prošli teden za kg žive teže nastopne cene: voli prvovrstni 16 Din 25 par, drugovrstni 11 in pol do 13 in pol Din, tretjevrstni okoli 10 Din, krave slabe 8 Din, svinje debele 27 Din 50 par do 28 Din 75 par v Zagrebu, 24 do 25 Din v Sremu; svinje mesnate 23 do 23 in pol Din. — Na mariborskem svinjskem sejmju dne 6. t. m. so se tržili: 5 do 6 tednov stari prašiči 900 do 950 K, 7 do 9 tednov stari 1200 do 1400 K, 3 do 4 mesece stari 2500 do 3000 K, 5 do 7 mesecev stari 3500 do 4000 K. Kg žive teže se je tržil po 95 do 100 K. — Živina se v precejšnji meri izvažala v inozemstvo. Cene so po vsej državi znatno narastle.

ljajem so zadnje dni nekoliko narastle, pa bodo zaradi obilice blaga spriči spomladi kmalu zopet padle, ker padajo tudi v drugih državah. Povprečne cene za 1 komad so bile v naši državi 1 Din 25 par do 1 Din 50 par.

Cene vinu so v naši državi zelo različne. Vinska kupčija je slaba. Doma in v inozemstvu se vina malo prodaja.

Cene hmelju v Češkoslovaški so se gibale prošli teden za srednjedobro blago med 750 do 800 češkoslovaških kron za 50 kg, to je 44 do 47 Din za kilogram.

= **Vrednost našega denarja.** Dne 10. t. m. se je dobilo na zagrebški borzi: 1 dolar za 98 dinarjev, 100 avstrijskih kron za 14 par, 100 madžarskih kron za 2 dinarja 20 par, 100 češkoslovaških kron za 291 do 293 dinarjev, 100 laških lir za 485 do 488 dinarjev, 100 nemških mark za 47 do 49 par. Na curiški borzi se je dobilo istega dne 100 dinarjev za 5 švicarskih frankov 45 santimov.

= **Površina, posejana z ozimnim žitom v naši državi,** znaša po podatkih poljedeljskega ministrstva 1.939.000 ha. Od tega odpade na pšenico 1.500.000 ha, na ječmen 200.000 ha, na rž 155.000 ha, na oves 50.000 hektarov in na ostalo žito 32.000 ha.

= **Dolgovi naše države.** Za vse dolgove naše države, zunanje in notranje, moramo plačevati letno za obresti in odplačilo 482 milijonov dinarjev. To je razmeroma mala vsota, ker plačujejo druge države za svoje dolgove še mnogo več.

= **Slavenska banka v Zagrebu** izkazuje za leto 1922. dobiček v znesku nad 17 milijonov kron. Stanje vlog je znašalo nad 511 milijonov kron. Celokupni promet banke je bil 142 milijard kron. Občni zbor se vrši 28. t. m.

= **Cene mesu v Avstriji** so začele rasti. Avstrijecem primanjkuje domače živine in se tudi malo uvaža iz inozemstva.

= **Počom velike danske banke.** V Kodaňu na Danskem je propadla velika banka «Landsmannbank». Primanjkljaj znaša okoli 230 milijonov danskih kron, to je okoli 4 in pol milijarde dinarjev.

Beleške

+ **Kaj je s klerikalnimi obljubami?** Klerikalci so pred volitvami obljubljali vse mogoče stvari, ako zmagojo. Zlasti v zaplankanih, od sveta odrezanih klerikalnih občinah so jim šle obljube v klasje. Tam bi lahko obljubljali tudi zlati dež z neba in klerikalni možički bi prikimali in verjeli. Toda, kaj se se doselej po klerikalni zmagi še uresničile klerikalne obljube? Denar se ni popravil, temveč le še poslabšal, in to ravno zaradi tega, ker so dobili klerikalci in radičevci toliko poslancev. Draginja raste ravno sedaj zopet, dohodnina ni znižana, naši vojaki ne pridejo iz južnih krajev domov služiti. In vse druge obljube? Povejte, kaj se je uresničilo! No, in če bi se uresničila klerikalna avtonomija ali celo samostojna slovenska država, potem bi pač lahko rekli mi Slovenci: z Bogom! Če bi imeli Slovenci tako avtonomijo, kakor jo hočejo klerikalci, bi se vtapljali v davkih in dolgovih. In zakaj bi bila dobra taka avtonomija, povejte klerikalni božji volčki, kaj si obetate od nje? Kaj res verjamete, da sedaj Srbi vse naše davke pobašejo sami za sebe? Kdo pa plačuje naše slovensko uradništvo, duhovščino, učitelj-

stvo, orožništvo in sto drugih stvari, katere mora država plačevati v našo korist? Ali pa mogoče mislite, da ni treba ne duhovščine, ne uradništva, ne orožništva in drugega. Povemo vam, da take države, ki bi tega ne imela, ni nikjer na svetu, razen pri kakem zamorskem plemenu in ljudožrcih. Lastne države pa mi Slovenci imeti ne moremo, ker smo prerevni in ker bi si naše ozemlje, ako bi se mi hoteli osamosvojiti, razdelili med seboj Italijani, Nemci in Madžari, ki bi potem zavihleli nad nami svoje biče, da bi nas takoj minila vsaka gostobesednost. Vsem zaslepljencem se bodo oči odprle, upajmo le, da ne prepozno.

Novosti

* **Opozorilo vsem, ki še niso naročeni na «Domovino».** V kratkem pričnemo prinašati nov roman, ki bo zelo zanimiv in s katerim bodo zadovoljni prav vsi bralci «Domovine». Kdor še ni naročen na «Domovino», naj se požuri, da ne bo zamudil začetka romana in da bo lahko liste shranjeval. «Domovina» stane za celo leto le 24 dinarjev, za pol leta 12 in za četrt leta 6 dinarjev. Tudi oni naši naročniki, ki so še dolžni naročnino, naj jo hitro poravnajo, da se jim list ravno z romanom ne ustavi. «Domovino» naročite tako-le: Kupite si nakaznico, napišite nanjo naslov: Upravništvo «Domovine» v Ljubljani. Tam, kjer se napiše znesek, napišite vsoto za letoletno, polletno ali četrtletno naročnino. Na rob napišite natančno svoj naslov, in sicer ime, priimek, stan, bivališče in pošto. Na koncu omenite tudi, ali ste star ali nov naročnik. Recepis, ki ga dobite na pošti, dobro shranite! Torej ne zamudite! Kdor postane enkrat «Domovinec», se nam ne bo zlahka izneveril. Ob enem prosimo naše somišljenike, da nam pošiljajo domače novice in dopise. Kratki, ne predolgi dopisi so nam najbolj dobrodošli.

* **Kraljevski par v Dalmaciji.** Iz Beograda poročajo, da odpotujeta 18. t. m. kralj Aleksander in kraljica Marija z rumunsko kraljico v Dubrovnik. Če se do takrat politični položaj v naši državi ne razbistri, bo kralj ostal v Beogradu in odpotujeta naša in rumunska kraljica sami v Dalmacijo.

* **Poroča italijanske princese Jolande** se je vršila dne 9. t. m. v Rimu. Vzela je grofa Calvija di Bergolo. Nevesti sta nosili vlečko njena mlajša sestra princesa Marija in pa hčerka generala Bonaldija. Povodom Jolandine poroke je italijanski kralj daroval stotisoč lir za dobre namene. Ženin, grof Calvi, pripada eni najstarejših rimskih plemenitaskih obitelji, v sportnih krogih pa slovi kot izboren jezdec. Med vojno se je večkrat junaško izkazal, diči ga več odlikovanj in ima čin polkovnika.

* **Odlikovanje pesnika Stritarja.** Priljubljeni starosta slovenskih pesnikov, Josip Stritar, je bil odlikovan z redom Sv. Save III. reda. Ob lepi domači slavnosti je pesnik Stritar izrazil svojo hvaležnost napram vladarju in srečo, ki mu je naklonjena v mirnem zatišju domovine.

* **Železničarski dom se zgradi v Osijeku.** Z zgradbo se prične tekom tega meseca. Prometni minister je dovolil 1 milijon dinarjev kredita. S tem se bo znatno odpomoglo stanovanjski bedi večine železničarskih obitelji.

* **Sanatorij za škrofulozno deco** se zgradi v Koviljači. Socijalno ministrstvo je že odobrilo zadevni načrt in proračun, ki iz-

naša tri milijone dinarjev. Sanatorij bo urejen za 150 otrok ter bo opremljen z najmodernejšimi napravami za zdravljenje škrofuloze.

* **Rodoljubni javnosti.** Naše novo narodno obrambno društvo «Jadranska Straža», ki se je tekom kratkega časa razširilo po vsej državi, je nedavno tudi za slovensko pokrajino dobilo podružnico v Ljubljani. Namen društva je, propagirati narodno obrambo ob jadranskem morju ter pospeševati gradnjo trgovskega brodovja in utrdb, da si naša država zasigura čvrsto samostojnost ob jadranski obali, po kateri meče tujec grabežljivo oko. Rodoljubna javnost se poziva na pristop k temu obrambnemu društvu. Prošijo se požrtvovalni posamezniki, da v vsakem kraju, kjer se priklasi vsaj 20 članov, osnujejo podružnice, ob manjšem številu članstva pa poverjeništa. Pristopnina iznaša za dobrotnike 1000 Din, ustanovnike 250 Din, podpornike 100 Din enkrat za vselej. Redni člani pa plačajo samo 1 Din mesečno. Vse potrebne informacije, brošure in tiskovine daje glavni odbor «Jadranske Straže» v Ljubljani. Istotam se naroča tudi društveno glasilo, ki je ena prvovrstnih jugoslovanskih revij z najfinejšo opremo. Jugoslovani, pristopajte k «Jadranski Straži»!

* **Klerikalno-nemčurski napad na Orjunaše v Slovenski Bistrici.** Za preteklo soboto zvečer je bil v Slovenski Bistrici napovedan ustanovni občni zbor Orjune. Dospelo je tjakaj veliko število narodne mladine iz sosednjih krajev in nekaj tudi iz Maribora in Ljubljane. Ob tej priliki so klerikalci v svoji blazni mržnji proti jugoslovanski narodni zavednosti organizirali nemčurske tolpe ter jih oborožili s samokresi, gorjačami in kuhinjskimi noži. Med občnim zborom, ki se je mirno vršil v hotelu «Beograd» so se nemčurji pripravili za napad. Ko so Orjunaši po končanem občnem zboru podali v sprevedu skozi mesto, so iz nemčurskih hiš začeli padati strelji in čula so se rjoveča izzivanja. Ko je spreved došel do hotela Neuhold, je tam zbrana nemčurska drhal začela divjaško izzivati. Orjunaši so skočili mednje in spopad je bil gotov. Nemci so se umaknili za vrata in jih zaklenili. V istem hipu je v veži eksplodirala bomba, ki jo je neki nemčur prenašlo iz rok. Zaradi eksplozije sta bila težje ranjena Ivan Soršak iz Vrhloga in Anton Podplatnik iz Kovačevasi. Več napadalec in Orjunašev je občutneje ali lažje poškodovanih. Trpele so tudi nekatere hiše, ker jim je kamenje zdrobilo okna. Uvedena je preiskava. S škandalozno zadevo, kjer imajo prste vmes nekateri klerikalni fanatiki in pa glavni nemčurski izzivači v Slovenski Bistrici in okolici, se bomo po nadaljnjih ugotovitvah še pečali. Naj se klerikalci ugovarjajo sedaj tako ali tako, vse se le, da so krivi vsega zla in nesreče v prvi vrsti klerikalci, ki so že tedne in tedne hujskali nemškutarje in nerazsodno ljudstvo na Orjuno. Kaj mogoče ni tako? Kdo pa je razbil pred tedni ustanovni občni zbor Orjune? Zakaj pa ne date miru ljudem? Vaše početje je lopovsko in prinaša samo nesrečo slovenskemu narodu.

* **Smrtna kosa.** V Celju je v starosti 78 let umrl g. Jakob Janič, posestnik znanega Kapunovega gradu na Miklavškem hribu. — V Laškem je po daljšem bolehanju umrl upokojeni višji davkar g. Fran Jerič. Dosegel je visoko starost 80 let in je užival splošno priljubljenost. — Na Vrhniki je umrla ugledna posestnica in gostilničarka gospa

Joosipina Dolenc. — V Krmelju na Dolenskem je preminul obratovodja Sentjanškega premogovnika g. Hinko Flatschat. — V Kranju je umrl upokojeni ravnatelj zemljiške knjige g. Alojzij Sabothy v starosti 75 let. — V Smarju pri Jelšah je umrl 188letni dijak Mihael Zdolšek. — Pri Sv. Frančišku Ksaveriju v Gor. Savinjski dolini je umrl bivši dekan v Ljubnem, duhovni svetnik g. Jožef Dekort. Bil je splošno priljubljen in gostoljuben duhovnik. — Blag jim spomin!

* Smrt rojakov v Ameriki. V Clevelandu v Ameriki sta pred kratkim umrla Andrej Kraševac iz Studenca pri Blokah in Alojzij Šercelj z Gornjega Polja pri Toplicah na Dolenskem. Oba sta bila že dolgo vrsto let v Ameriki. — V Nottinhamu v Sev. Ameriki se je ponesrečil Anton Kavšek, star 82 let. Povožil je vlak in ga popolnoma razmesaril. — V Barbetonu v Severni Ameriki je umrl trgovec Albin Poljanec, rodom Ljubljancan. Hiral je dlje časa na želodčnem raku. — N. v m. p.!

* Izprememba vremena. Prošla bela deželja je resnično pokazala belj značaj: prav nepričakovano je ponekod pobelila pogorja in pokrajine. Po krasnih dneh, ki nam jih je že naklonila letošnja spomlad, je pozni snežec napravil precej presenečenja, škode pa menda le ne hude. Snežilo je v Sloveniji najbolj okrog Ljubljane in po Gorenjskem. Nagla izprememba vremena še vedno lahko škoduje sadnemu drevju, ki je v prvem brstju. Vreme se bo menda kisalo še nekaj dni, nato pa, upajmo, da nam pomlad zopet pokaže prijazen obraz v vsem svojem sijaju!

* Vlom v ljubljansko trgovino. Preteklo soboto ponoči so drzni svedrovci izvršili vdom v trgovino tvrdke Černak & Komp. S poonarejenimi ključi so dospeli skozi vežna vrata v pisarno in se iz blagajne polastili vsote 130.000 K. Pri vladu so se pridno poslužili sladkarjev in opojnih pijač v skladišču. A. zjutraj jim je že policija prišla na sled. Aretirala je bivšega Černakovega hlapca in še par njegovih tovarišev.

iz raznih krajev

* V Zalogu pri Ljubljani se je prošli četrtlet odigrala rodbinska žaloigra. Železniški delavec Ščuka je zadavil svojo ženo. Sosedje pravijo, da je to storil zaradi ljubosumnosti. Bda je ni popolnoma pri pravi pameti. Izročili so ga sodni opazovalnici.

* Na Fužinah so tatovi odnesli posestniku Matjanu 20.000 kron vredno konjsko opremo.

* V Mengšu je požar uničil posestniku Josipu Kralju gospodarsko poslopje. Uničena je vsa krma in več poljedelskih strojev. Požarna bramba je ogenj omejila in pred nesrečo obvarovala sosednja poslopja. Dometeva se, da je požar zaneli zločina roka.

* V Kamniku je na velikonočni ponedeljek izbruhnil v hiši gostilničarja Josipa Mmožeka požar, ki se je naglo razširil in del hišice popolnoma upepelil. Ogenj je najbrž nastal tako, da se je vnelo seno okrog dimnika na podstrešju. K sreči ni bilo vetra, sicer bi bila nesreča zadela tudi sosednja poslopja.

* Na Brezjah pri Dobrovi je požar uničil hišico, hlev in kozolec posestnika Antona Dolinarja. Pri gašenju je dobil posestnik Dolinar težke opekline po životu in glavi.

* V Ševljah je dninarju Antonu Bertonecju odletelo poleno v oko in mu ga izlilo. Nesrečneža so oddali v ljubljansko bolnico.

* V Puterhofu pri Tržiču se je Ivanu Kuharju pri streljanju razletela stara puška. Koščki železa so mu raztrgali levo roko. Kuharja so prepeljali v bolnico.

* Na Ovsiaš pri Podnartu sta bila železniškemu višjemu revidentu ukradena dva panja čebel. Hudobnež je čebele utopil v Savi; odvezel nato med in mrtve čebele pometal v vodo. Isto noč sta bila tudi Tomažinu na Češnjici ukradena dva panja. Tatu še niso izsledili.

* V Hrastniku se je v kamnolomu hrastniške kemične tovarne ponesrečil delavec Jože Šentjunc. Zasulo ga je kamenje in ga po vsem telesu znatno poškodovalo.

* V Celju je prejšnji petek nenadoma izbruhnil ogenj na podstrešju poslopja trgovca Ivana Ravniharja. Zgorela je streha in se zrušila. Došli požarni brambi se je posrečilo ogenj omejiti in odstraniti nevarnost, pretečo sosednjim poslopjem. Škoda je občutna. Ogenj je nastal najbrž pri dimniku.

* Na Ostrožnem pri Celju so se na velikonočni ponedeljek slepli fantje. Krempljali so se z nožmi in steklenicami. Pri tem je fant Martin Cilensek iz Levca dobil tako težke poškodbe, da so ga morali oddati v celjsko bolnico.

* Na Zidanem mostu se je neki štirinajstletni vajenec tamošnje restavracije pognal proti Savinji z namenom, da stori samomor. Pravočasno ga je opazil orožnik Župnek, ki je stekel za fantom in ga otel. Pogumnemu orožniku velja vse priznanje.

* Pri Sv. Joštu na Kozjaku je umrla po dolgi bolezni g. Kunigunda Borovnik. Rajnika je bila povsod priljubljena. N. v m. p.!

* V Cirkovcah je umrl posestnik, gostilničar in mesar g. Matija Korže. N. v m. p.!

* Pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah je umrl 21letni Janez Senekar iz Ročice na jetiki. Pokopali so ga v grob, kamor je bil pred 17 leti pokopan njegovo brat šestošolec Rudolf, ki je istotako bil žrtev zavratne jetike. N. v m. p.!

* V Strmecu pri Veliki Nedelji se je na Veliko noč popoldne smirno ponesrečil pri streljanju 17letni Jožef Koren. Topič, s katerim je streljal, si je sam napravil. To streljanje ob praznikih, ki nima nobenega pravega pomena in ki zahteva vsako leto mnogo žrtev, naj bi se končno že opustilo. Saj to ni nič drugega kakor neumno igrakanje, ki pa je zraven še nevarno. Kdor ni pošienjak in dober človek, ga Bog ne bo vesel, pa če mu še tako kadi s smodnikom.

* V Hardeku pri Ormožu je umrl v 76. letu starosti Andrej Zinko, eden izmed prvih članov tamošnjega gasilnega društva. N. v m. p.!

* V Gorjanah v Kozjanskem okraju je zloglasni Kelhar stalno nagajal posestniku Francu Novaku, ki je od Kelharjeve žene kupil vinograd. Kelhar, ki se je ob času kupčije nahajal v zaporu, ni bil s tem zadovoljen. Ko je Novak kolil v vinogradu, je Kelhar našč začel ruvati postavljene kole. Ko je naslednji dan Kelhar v svoji zlobnosti zopet prišel nagajati, je Novak izprožil in smrtno zadel Kelharja. Ranjenca so prepeljali v krško bolnico, a je kmalu umrl. Novak se bo moral zagovarjati pred celjskim sodiščem. Kelhar je bil silen sirovež in so se ga ljudje daleč naskrog bali.

Razno

× Skrivnostno mesto. Neki ruski učenjak, ki je potoval po Srednji Aziji, je odkril v puščavi Gobi, v Južni Mongoliji, mesto Hara-Hoto, v katerem še doslej ni bil noben Evropejec. V tem mestu je našel učenjak knjižico, ki šteje 2500 zvezkov, pisanih v nekem popolnoma neznanem jeziku.

× Kaj krokodil žre. Neki egipčanski lovec, ki je ujel v Nilu krokodila, je našel v krokodilovem želodcu 14 raznih zapestnic, 1 stekleni izdelek, 14 živalskih nog, 3 cele hrbtenice, 12 velikih kamenov in 1 dolgo palico. Podoba je, da je krokodil zalotil nekega domačina, ki je nesel tovor na palici ter ga s tovorom vred požrl. Dober tek!

× Beli zamorec. Kakorkoli zveni to protislovno, vendar se je tudi to našlo na svetu. V Port-Saidu je ravnatelj pristaniške bolnice zdravil belokožnega fantiča, čigar oče in mati sta polnokrvna in črnopolta zamorca. Imata več otrok, ki so vsi črni kakor oglje. Mladi »izprijenec« je simpatičen dečko: oči ima sinje kakor nebo, lasje so kostanjevi, polt je lepo bela. Tudi obraz mu ne izdaja nikakih znakov zamorskega plemena. Zdravniki se zelo zanimajo zanj. E — sumijo nekateri — morda pa le nima pravega očeta...

Ženski kotiček

Cinasta posoda se očisti tako-le: Umij najprej posodo v lugu in jo očedi s pepelom od drv (ne pa od premoga). Potem zelo na drobno zdrobi soli, dobro posušene v peči. To zdrobljeno sol deni na volneno krpo in drgni z njo posodo.

Prava sredstva lepote, katera drže, kar obečajo!

Že 23 let v vseh državih preizkušena, hvaljena in priljubljena so prava Elza-lepota pospešujoča sredstva lekarnarja Fellerja.

ELZA-OBRAZNA POMADA

zanesljivo varstvo proti solničnim pegam, solnični opeklini, lisam, hrapovi koži, odstrani zajedavce, ogrce, nabore in vsakovrstno nečistošči kože. 2 velika porcelanasta lončka s pakovanjem in poštnino 25 Din.

ELZA-LILIJINO MLEČNO MILO

najmilejše in najfinije milo lepote! Ideal vseh mil! Popolnoma neškodljivo, se jako dobro peni in je milega finega dišava. 4 velike kose s pakovanjem in poštnino 35 Din.

ELZA-POMADA ZA RAST LAS

krepki kožo na glavi, zabranjuje izpadanje, lomljenje in cepljenje las, prhot in prerano osivelost itd. 2 velika porcelanasta lončka s pakovanjem in poštnino 25 Din.

En poizkus zadostuje, da tudi vi rečete:

To je ono pravo!

Iščil v vseh poslovnica samo prave Elza preparate od lekarnarja Fellerja.

Različno: Lilijino milo 6 Din; orkomaž 3 Din; najfiniji Hega-Puder drva. Klugerja v velikih originalnih škatlah 15 Din; najfiniji zobni prašek »Hega« v patent-dosaži 10 Din; puder za dame v vrećicah 2 Din; zobni prašek v škatli 3 Din; v vrećici po 2 Din; sacnet (disava) za perilo 3 Din; šampon za lase 2 Din; rumenilo za obraz, 12 pismov 12 Din; najfinije parleme od 1. D. n. daje; cvet za lase 20 Din; Elza-katranovo milo 5 Din. Za različne predmete se pakovanje in poštnina posebe računata.

Na vse gornje cene se računa za sedaj 5% doplačila. Naročilna pisma adresirati na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica-Donja, Elzatrž št. 360, Hrvatsko.

Za smeh in kratek čas Prebrisani Ožbovt.

Ožbovt: «Gospod zdravnik, zdaj mi naj pa še nekaj povejo...»

Zdravnik: «Kaj pa?»

Ožbovt: «Ali naj te kapljice za oči zlijem pred kosilom ali pred večerjo v jed?»

Spreten mož.

Evlalija: «Tvoj mož mora biti prav spreten in priročen.»

Genovefa: «Res, žebelj ti zadene kakor blisk.»

Evlalija: «To je pa res izbornol!»

Genovefa: «Seveda, kakor blisk, ki redkodaj zadene dvakrat eno in isto stvar.»

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Lukovica. Vaše stvari bomo priobčili sčasoma vse. Kadar pridete v Ljubljano, se oglasite v uredništvu od 4. pop. naprej!

LEPOTA? MLADOSTNA SVEŽOST? Pri-
ljubljena zunanost? Vse to si lahko prihranite
ter zabranite prerano ostarelost edino z racio-
nelnim negovanjem svojega obraza, svojega te-
lesa, svojih las in zob! Izrednega učinkovanja
so že čez 25 let priljubljeni Elza-preparati za
negovanje lepote: Elza-obrazna in kožo varu-
joča pomada (2 lončka z ovojem in poštino
25 dinarjev), Elza-pomada za rast las (2 lončka
z ovojem in poštino 25 dinarjev), Elza-lilijino
milo lepote (4 kosl z ovojem in poštino 35 di-

narjev) in drugi Elza-preparati, kakor Elza-cvet itd. Naslov: Lekarnar EUGEN V. FELLER, za lase, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda | STUBICA DONJA, Elzatrg št. 360, Hrvatsko.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki

naznanja, da je svoje poslovne prostore premestila
v svojo lastno hišo v Škofji Loki, Glavni trg št. 33.

Hranilne vloge na knjižice obrestuje po

5 % p. a.

Rentni in invalidni davek plačuje iz lastnega.

Vežane večje vloge obrestuje tudi višje, po dogovoru. — Sprejema tudi
vloge na tekoči račun. — Dovoljuje kredite in izvršuje vse denarne
12 transakcije pod jako ugodnimi pogoji.

Cement

gips

13

apno

romancement, strešno lepenko, karbo-
linej, drvocement, watproof gips-plošče,
umetno gnojilo, eternit (Hatschek) itd.

nudi po najnižji ceni

Kosta Novakovič in drug
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 13.

Bremen - New York

Direktna zveza s krasnimi ameriškimi vladnimi parniki. Nepreko-
ljivi po udobnosti, čistosti in po izborni oskrbi.
Hitre in varne ladje.

„George Washington“
„President Roosevelt“

„America“
„President Harding“

Zahtevajte podrobna pojasnila in brodar. list št. 216.

Ugodna prilika za prevažanje blaga.

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
Beograd, Palata Beogradske Zadruga

Rosija-Fonsier

zavarovalna in pozavarovalna družba v Beogradu.

Osnovni kapital 5,000.000 dinarjev.

Ravnateljstvo podružnice za Slovenijo v Ljubljani, Sodna ulica 2/1.

Družba izvršuje zavarovanja vseh vrst:

1. zavarovanje proti požaru;	5. zavarovanje vseh transportov;	16
2. zavarovanje proti posledicam telesnih ne-
zgod;	6. zavarovanje jamstvene dolžnosti;	
3. zavarovanje proti škodi po toči;	7. vse vrste zavarovanj življenja pod najgod-
nejšimi pogoji;	
4. zavarovanje proti vlomom in tatvini;	8. zavarovanje stekla.	

Glavna zastopstva se nahajajo v vseh večjih krajih.